

**МІНІСТЕРСТВО ВНУТРІШНІХ СПРАВ УКРАЇНИ
НАЦІОНАЛЬНА АКАДЕМІЯ ВНУТРІШНІХ СПРАВ**

Кафедра філософії права та юридичної логіки

ЗАТВЕРДЖУЮ
Перший проректор НАВС
полковник поліції

Станіслав ГУСАРЄВ

_____ 2020

РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

СУЧАСНІ МЕТОДОЛОГІЇ НАУКОВО-ПРАВОВИХ ДОСЛІДЖЕНЬ

**за спеціальністю Право (081)
Мајор обов'язкова
ННІ № 1, ННІЗДН**

КИЇВ – 2020 рік

Робоча програма з навчальної дисципліни “Сучасні методології науково-правових досліджень” складена для здобувачів вищої освіти відповідно до програми підготовки фахівців за спеціальністю 081 «Право» ступеня вищої освіти магістра, за денною та заочною формами навчання.

Розробник:

Полудьонна Н.С., професор кафедри філософії права та юридичної логіки, канд. психол. н., доцент, Відмінник освіти України

Роговенко М.М. – доцент кафедри філософії права та юридичної логіки, кандидат педагогічних наук, доцент;

Робоча програма схвалена на засіданні кафедри філософії права та юридичної логіки НАВС

Протокол від 17 червня 2020 року № 23.

Завідувач кафедри філософії права та юридичної логіки

_____ **Віталій КРАВЕЦЬ**

Схвалено науково-методичною радою Національної академії внутрішніх справ

Протокол від 26 червня 2020 року № 9

Голова науково-методичної ради _____

Станіслав ГУСАРЄВ

1. Програма навчальної дисципліни

Предметом вивчення навчальної дисципліни є види, форми, особливості та специфіка наукової діяльності.

Міждисциплінарні зв'язки: філософія, юридична логіка, філософія права, юридична деонтологія, педагогіка вищої школи, українська мова за професійним спрямуванням, методологія сучасного правознавства, право інтелектуальної власності.

Мета та завдання навчальної дисципліни

1.1. Метою викладання навчальної дисципліни “Сучасні методології науково-правових досліджень” є опанування знаннями з організації науково-дослідної діяльності, сприяння розвитку наукового світогляду і творчого мислення.

1.2. Основними завданнями вивчення дисципліни “Сучасні методології науково-правових досліджень” є створення умов для засвоєння основ методології наукової діяльності, її організації та здійснення, методики отримання та перевірки нового знання, оформлення наукового звіту.

1.3. Програмні компетентності відповідно до освітньо-професійної програми підготовки здобувачів вищої освіти.

Інтегральна компетентність – здатність розв'язувати задачі дослідницького або інноваційного характеру у сфері права.

Загальні компетентності:

ЗК1. Здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу.

ЗК2. Здатність проводити дослідження на відповідному рівні.

ЗК3. Здатність до пошуку, оброблення та аналізу інформації з різних джерел.

ЗК6. Здатність генерувати нові ідеї (креативність).

ЗК7. Здатність приймати обґрунтовані рішення.

ЗК9. Здатність працювати в міжнародному контексті.

ЗК10. Здатність розробляти проекти та управляти ними.

Фахові компетентності:

ЗК1. Здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу.

ЗК2. Здатність проводити дослідження на відповідному рівні.

ЗК3. Здатність до пошуку, оброблення та аналізу інформації з різних джерел.

ЗК9. Здатність працювати в міжнародному контексті.

ЗК10. Здатність розробляти проекти та управляти ними.

ЗК6. Здатність генерувати нові ідеї (креативність).

ЗК7. Здатність приймати обґрунтовані рішення.

ФК3. Здатність аналізувати та оцінювати вплив Конвенції про захист прав людини та основоположних свобод, а також практики Європейського суду з прав людини на розвиток правової системи та правозастосування в Україні.

ФК9. Здатність застосовувати міждисциплінарний підхід в оцінці правових явищ та правозастосовній діяльності.

ФК13. Здатність доносити до фахівців і нефахівців у сфері права інформацію, ідеї, зміст проблем та характер оптимальних рішень з належною аргументацією.

ФК14. Здатність самостійно готувати проекти нормативно-правових актів, обґрунтовувати суспільну обумовленість їх прийняття, прогнозувати результати їх впливу на відповідні суспільні відносини.

ФК15. Здатність самостійно готувати проекти актів правозастосування, враховуючи вимоги щодо їх законності, обґрунтованості та вмотивованості.

Програмні результати навчання:

ПРН 1. Оцінювати природу та характер суспільних процесів і явищ, і виявляти розуміння меж та механізмів їх правового регулювання.

ПРН 3. Проводити збір, інтегрований аналіз та узагальнення матеріалів з різних джерел, включаючи наукову та професійну літературу, бази даних, цифрові, статистичні, тестові та інші, та перевіряти їх на достовірність, використовуючи сучасні методи дослідження.

ПРН 4. Здійснювати презентацію свого дослідження з правової теми, застосовуючи першоджерела та прийоми правової інтерпретації складних комплексних проблем, що постають з цього дослідження, аргументувати висновки.

ПРН 6. Обґрунтовано формулювати свою правову позицію, вміти опонувати, оцінювати докази та наводити переконливі аргументи.

ПРН 7. Дискутувати зі складних правових проблем, пропонувати і обґрунтовувати варіанти їх розв'язання.

ПРН 8. Оцінювати достовірність інформації та надійність джерел, ефективно опрацьовувати та використовувати інформацію для проведення наукових досліджень та практичної діяльності.

ПРН 10. Аналізувати взаємодію міжнародного права та міжнародно-правових систем з правовою системою України на основі усвідомлення основних сучасних правових доктрин, цінностей та принципів функціонування права.

ПРН 12. Проводити порівняльно-правовий аналіз окремих інститутів права різних правових систем, враховуючи взаємозв'язок правової системи України з правовими системами Ради Європи та Європейського Союзу.

ПРН 14. Обґрунтовувати правову позицію на різних стадіях правозастосування.

1.4. Очікувані результати навчання з дисципліни

знати: основний поняттєво-категоріальний апарат методології науки; особливості наукової діяльності, її види, форми, суб'єкти; вимоги до наукового дослідження, його наукового та науково-прикладного результату; характерні особливості наукової мови, форми наукових документів; організацію роботи із джерелами наукової інформації; загальну характеристику теоретичних та емпіричних методів наукових досліджень;

вміти: організувати власну розумову діяльність; застосовувати сучасні ефективні засоби роботи з науковою та науково-методичною

літературою; доцільно використовувати категоріально-поняттєвий апарат методології науки; раціонально використовувати методи наукового пізнання.

Мова навчання: українська мова.

Консультативну допомогу здобувачі вищої освіти можуть отримати у науково-педагогічних працівників, які безпосередньо проводять заняття або звернувшись з письмовим запитом на електронну пошту за адресою кафедри філософії права та юридичної логіки – k014@naiau.kiev.ua

На вивчення навчальної дисципліни заплановано 60 годин 2 кредити ECTS

2. Опис навчальної дисципліни

Найменування показників	Галузь знань, напрям підготовки, освітньо-кваліфікаційний рівень	Характеристика навчальної дисципліни	
		денна форма навчання	заочна форма навчання
Кількість кредитів – 2	Галузь знань «Право» (08)	Major/ Major	
	спеціальністю: «Право» (081)		
Загальна кількість годин – 60	для здобувачів вищої освіти ступеня магістра за державним замовленням та за кошти фізичних і юридичних осіб ННІ № 1, ННІЗДН	Рік підготовки:	
		1-й	1-й
		Семестр	
		1-й	1-й
Тижневих годин для денної форми навчання: аудиторних – 30 самостійної роботи студента – 30	ступінь вищої освіти: магістр	Лекції	
		8 год.	
		Семінарські	
		14 год.	4 год
		Практичні	
		6 год.	2 год
Самостійна робота			
32 год.	54 год		
Вид контролю: залік			

3. Структура залікового кредиту (тематичний план)

Назви розділів і тем	Кількість годин											
	денна форма						Заочна форма					
	усь ого	у тому числі					усь ого	у тому числі				
л		с	п з	ср	Місц е пров ед	л		с	п	ср		
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13
Тема 1. Методологія науково-дослідної роботи	22	2	8		8	Навч . ауд	13		1		12	
Тема 2. Планування, організація та здійснення науково-правових досліджень	14	2	4	2	8	Навч . ауд	15		1		14	
Тема 3. Форми наукових документів: вимоги та внутрішня логіка.	12	2	6	2	8	Навч . ауд	15		1		14	
Тема 4. Загальна характеристика методів науково-правових досліджень.	12	2	4	2	8	Навч . ауд	17		1	2	14	
Усього годин	60	8	14	6	32		60	2	4	2	54	

4. Плани семінарських та практичних занять

Тема 1. Методологія науково-дослідної роботи

Питання до 1 семінарського заняття

Поняття про науку як систему знань.

1. Сутність, діалектика і рушійні сили процесу пізнання. Правова дійсність як об'єкт пізнання, правові процеси та явища як предмети наукового пізнання.

2. Поняття про науку, її сутність, цілі та функції. Характерні риси юридичної науки. Історія становлення і розвитку науки та юридичної науки.

3. Статуси наукового знання. Основні елементи науки: визначення та загальна характеристика.

Питання до 2 семінарського заняття

Наукове дослідження як особлива сфера діяльності.

1. Наукова діяльність, її види та форми.

2. Суб'єкти наукової діяльності. Підготовка та атестація наукових та науково-педагогічних кадрів.

3. Сутність наукового дослідження і специфіка правових досліджень. Науковий та науково-прикладний результат у галузі «право».

*Питання до 3 семінарського заняття***Загальна методологія наукової творчості.**

1. Методологія наукових досліджень: значення, мета, завдання, функції та види.
2. Поняття методології права. Методологічна криза наукового пізнання права, її наслідки та шляхи подолання.

Питання до 4 семінарського заняття

1. Структура методології. Філософська (або фундаментальна) методологія. Використання філософських категорій у пізнанні права. Догматичний метод пізнання права, його сутність та основні риси.
2. Загальнонаукова методологія. Конкретнонаукова методологія. Особливості методології спеціальних юридичних наук. Використання спеціально наукових методів у вивченні правової дійсності.

Тема 2. Планування, організація та здійснення науково-правових досліджень.*Питання до 1 семінарського заняття*

1. Загальна характеристика науково-дослідних етапів.
2. Організаційний етап.

Питання до 2 семінарського заняття

1. Дослідний етап.
2. Завершальний етап.

Тема 3. Форми наукових документів: вимоги та внутрішня логіка*Питання до 1 семінарського заняття*

1. Поняття наукового документу: форми, вимоги та внутрішня логіка.
2. Характерні особливості наукової мови.

Питання до 2 семінарського заняття

1. Функціонально-лексичні засоби зв'язку в науковому тексті.
2. Логічні засоби зв'язку в науковому тексті.

Питання до 3 семінарського заняття

1. Техніко-орфографічне оформлення наукового документу.
2. Уніфікація елементів наукового документу.

Тема 4. Загальна характеристика методів науково-правових досліджень*Питання до 1 семінарського заняття*

1. Поняття “науковий метод”, “метод”, “метод науки”, “методика”. Вимоги відбору методів дослідження.
2. Класифікації методів наукових досліджень.
3. Метод дедукції (індукції), аналіз (синтез), абстрагування, формалізації, конкретизації, моделювання, аналогії, класифікації, порівняння, аргументації, соціально-юридичний метод, системно-функціональний метод, метод ідеалізації, узагальнення та діалектичний. Поняття та сутність історико-правового методу.
4. Використання психологічних методів (метод спостереження, тестування, біографічний та метод вивчення продуктів діяльності) у дослідженнях в галузі «право».

Питання до 2 семінарського заняття

1. Метод інтерв'ю, анкетування, опитування (опитування громадської думки).
2. Метод контент-аналізу, статистичний метод, експертної оцінки.
3. Візуальні методи, метод узагальнення незалежних характеристик.
4. Порівняльно-правовий метод та правового моделювання.

Завдання до практичного заняття

1. Практика використання методів дедукції (індукції), абстрагування, правового моделювання, аналогії, класифікації, аргументації, соціально-юридичний метод, системно-функціональний метод, метод ідеалізації, узагальнення та діалектичний, історико-правового методу.
2. Використання психологічних методів (метод спостереження, тестування, біографічний та метод вивчення продуктів діяльності) у дослідженнях в галузі «право».
3. Методика використання методів: інтерв'ю, анкетування, опитування, контент-аналізу, статистичного методу, експертної оцінки, узагальнення незалежних характеристик, порівняльно-правовий.

5. Завдання самостійної роботи

5.1. Практикум

1. Складання узагальнюючих таблиць, структурних блок-схем із запропонованої теми лекції.
2. Складання кросвордів та тестів із запропонованої теми.
3. Складання словника категоріально-поняттєвого масиву з навчальної дисципліни.
4. Написання анотації на запропоновану статтю (окремий розділ навчального посібника з навчальної дисципліни).
5. Написання есе (рецензії) на запропоноване джерело наукової інформації.

6. Робота з рекомендованою додатковою літературою навчальної дисципліни «Сучасні методології науково-правових досліджень».

7. Вивчення Закону України «Про наукову і науково-технічну діяльність» від 26.11.2015 № 848-VIII.

8. Наведіть приклади відомих вам наукових шкіл з різних галузей права та оформіть за схемою: лідери, досліджувані проблеми, послідовники лідера.

9. Використайте статистичний метод пізнання для досліджуваного Вами явища з метою підтвердження його стабільності чи динамізму.

14. Розкрийте співвідношення загальнонаукової та спеціально-юридичної методології. Чи може спеціально-юридична методологія існувати як самостійна підсистема прийомів та засобів пізнання?

15. Використовуючи порівняльно-правовий метод пізнання проаналізуйте систему джерел права у правових системах романо-германського типу.

16. Використовуючи прийоми та засоби правового моделювання запропонуйте проект типового нормативно-правового наказу ректора НАВС.

17. Творча спадщина науковців НАВС (характеристика за вибіркоким принципом).

Перелік тестових завдань для опрацювання

Тема 1.

Діяльність, спрямована на вироблення нових знань є:

Мета науки:

Знання, що дає повне, вичерпне відтворення узагальнених уявлень про об'єкт і забезпечує абсолютний збіг образу з об'єктом це:

Вчений – це фізична особа, яка:

Наукове пізнання це:

Однією з функцій науки є:

Науковий закон це:

Пізнавальна функція науки:

Найвищою формою узагальнення і систематизації знань є:

Формою розвитку науки є:

Наукова концепція це:

Аксіологічна функція науки:

Однією з ознак науки є:

Однією з функцій наукового знання є:

Закон України “Про наукову і науково-технічну діяльність” прийнято у:

Вищим науковим органом організації науки в Україні є:

Гіпотеза це:

Основними видами наукової діяльності є:

Термін «методологія» походить з грецької мови і означає:

Методологічну основу дослідження становить:

До фундаментальних принципів методології належить:

Від методологічної основи дослідження залежить:

Вищим рівнем методології науки є:
 Значення методології полягає у:
 Термінологічний принцип належить до:
 Термін «методика» означає:
 Мета методології полягає у:
 Сутність системного підходу полягає у:
 Конкретнонаукова методологія це:
 Вироблення принципово нових знань відбувається за схемою:
 Напрямки розвитку науки ХХІ ст.:
 Однією з функцій методології є:
 Під моделлю розуміють
 Наукометрія являє собою:
 Результатом наукової діяльності є:
 За цільовим призначенням розрізняють форми наукових досліджень:
 У діяльності наукової школи реалізуються функції:
 Розрізняють основні види дослідження в залежності від глибини аналізу предмета і складності завдань:
 До структури методології належать:
 Базове знання формується на основі:

Тема 2

Сукупність етапів дослідження, за яких отримують результат, визначається як цикл науково-творчого процесу і може називатися:
 Наукове дослідження це:
 Продукт людського мислення
 Метою дослідного етапу наукового дослідження:
 Науково-прикладний результат це:
 Вид дослідження в залежності від глибини аналізу предмета і складності завдань:
 Наукова проблема це:
 Мета й завдання дослідження зумовлюють формулювання:
 Мета дослідження це:
 Вимога до проведення наукових досліджень:
 Об'єкт дослідження – це:
 Відбір фактів повинен бути:
 Вимога до проведення наукових досліджень:
 Результатом наукової діяльності є:
 Науковий факт – це:
 Науковий результат – це:
 Наукова кваліфікація – це:
 Науковий ступінь – це:
 Для доказу кожного положення варто наводити аргументи у наступній послідовності:
 Наукові ступені в Україні:

Тема 3

До наукових публікацій відносяться:

Стиль науково-популярних видань допускає:

Аспектація наукового документа відображає:

Наукова праця, яка містить повне або поглиблене дослідження однієї проблеми чи теми:

Послідовність розвитку думки у наукових текстах з використанням слів:

Одним з елементів, що характеризує будь-яку форму наукового документа є:

Композиція конкретного наукового документа залежить від його:

Схематично структуру тез можна подати так:

Переконливість – це:

Об'єктивність висновків наукового документа полягає у:

Культура наукової мови визначається:

Переконливість положень –

Характерною особливістю наукової мови є:

В науковій статті можуть бути:

Основною функцією наукового документа є:

Ступінь вірогідності результатів як цілком імовірний позначається словами:

До форм узагальнення результатів наукового дослідження не відноситься:

Кваліфікаційна наукова робота, у якій містяться результати дослідження у вигляді рукопису – це:

Бібліографічні посилання оформлюються за допомогою:

Авторський (друкований) аркуш – розраховується:

Анотація - це:

Залежно від статусу джерела розрізняють документи:

Архітектоніка статті завершується:

Документ, що видається винахіднику і підтверджує його авторство й виключне право на винахід

Тема 4

Спрощений варіант імовірного вибору:

Анкетування – це:

Однією з вимог до наукового методу є:

Репрезентативність відображає характерні ознаки:

Людина, яка приймає участь в опитуванні у ролі джерела інформації:

Метод експертних оцінок застосовується з метою:

Найпростіша класифікація методів:

Експеримент – це:

Міра достовірності за аналогією залежить від:

Анкетування - це:

Метод статистики ґрунтується на поєднанні:

Аргументація досягає мети, якщо:

Універсальні методи використовуються на:

Заданість методу цілям дослідження – це:
 Людина, яка бере участь в опитуванні у ролі джерела інформації:
 Вивчення продуктів діяльності – це:
 Обсяг вибірки – це:
 Сукупність умов, за яких проводиться експеримент:
 Метод статистики ґрунтується на поєднанні:
 Метод порівняння дозволяє:
 Вивчення продуктів діяльності – це:
 Обсяг вибірки – це:
 Вибір «першого стрічного» – це:
 Спрощений варіант імовірного вибору:
 Заданість методу цілям дослідження – це:
 Історичний метод передбачає:
 Репрезентативність відображає характерні ознаки:
 Метод експертних оцінок:
 Метод порівняння дозволяє:
 Аргументація досягає мети, якщо:
 Сукупність умов, за яких проводиться експеримент:
 Науковий результат – це:
 Універсальні методи використовуються на:
 Сукупність умов, за яких проводиться спостереження – це:
 Анкетування - це:
 Метод статистики ґрунтується на поєднанні:
 Залежно від об'єкта спостережень вирізняють вид:
 Спрощений варіант імовірного вибору:
 Залежно від тривалості спостереження може бути:
 Валідність - це

6. Індивідуальні завдання

Не передбачені навчальним планом

7. Методи навчання

Методи навчання: бінарні, частково-пошукові; *словесні методи* (лекція, розповідь-пояснення), *наочні* (ілюстрація, демонстрація), *практичні* (вправи), репродуктивні, проблемно-пошукові, інтерактивні (дискусія, рольова гра); інформаційні й евристичні, метод ситуацій, складання коментованої схеми навчального питання, метод термінологічного вправлення, портфоліо.

8. Форми та методи поточного контролю

Форми контролю: поточний, тематичний.

Методи контролю: усне опитування (бліц-опитування, фронтальне опитування), робота за індивідуальними завданнями, тестування, поняттєвий диктант, захист проектів (презентацій) з індивідуальних завдань.

9. Рейтингова система оцінювання результатів навчання.

Аудиторна робота (поточне накопичення балів) 60%				Підсумковий контроль (залік)	Сума
T1	T2	T3	T4	40%	100%
15	15	15	15		

10. Шкала оцінювання: національна та ESTC

Оцінка в балах	Оцінка за національною шкалою	Оцінка за шкалою ECTS	
		оцінка	Пояснення
90 – 100	відмінно	A	відмінне виконання
85-89	добре	B	вище середнього рівня
75-84		C	загалом хороша робота
66-74	задовільно	D	Непогано
60-65		E	виконання відповідає мінімальним критеріям
35-59	незадовільно	FX	необхідне перескладання
1-34		F	необхідне повторне вивчення

11. Інструменти, обладнання, програмне та методичне забезпечення, використання яких передбачає дисципліна з урахуванням змішаного навчання

- ПК, система мультимедіа.
- навчальна програма, робоча навчальна програма, лекційний матеріал, плани семінарських та практичних занять із переліком завдань, перелік рекомендованих джерел та інтернет-ресурси, контрольні питання з навчальної дисципліни.

12. Перелік контрольних питань по темах для підсумкового контролю з навчальної дисципліни

1. Поняття про науку: ознаки, цілі та функції. Характерні риси юридичної науки.
2. Закон України „Про наукову і науково-технічну діяльність” від 26.11.2015 № 848-VIII щодо мети і завдань державної політики з наукової та науково-технічної діяльності.
3. Принципи наукової методології: загальна характеристика.
4. Теоретичні методи наукового дослідження, їх загальна характеристика.
5. Сутність пізнання, його двоконтурна структура.

6. Класифікації наукових методів: характеристика загальновідомих підходів.
7. Мета та завдання науки. Коротка історія становлення і розвитку науки та юридичної науки.
8. Характеристика методів інтерв'ю, опитування і анкетування.
9. Поняття методології права. Методологічна криза наукового пізнання права, її наслідки та шляхи подолання.
10. Поняття методології порівняльно-правового дослідження.
11. Умови ефективності наукового дослідження.
12. Функції і статуси наукового знання.
13. Сутність методу спостереження: організація та типові помилки.
14. Пізнавальні елементи науки, їхня характеристика.
15. Сутність понять “метод”, “науковий метод”, “метод науки”, “методика”.
16. Наукова діяльність: види, сутність та комплекс завдань.
17. Етап узагальнення та апробації результатів дослідження. Формулювання наукових висновків: основні вимоги.
18. Суб'єкти наукової діяльності, їхня характеристика. Наукова кваліфікація, науковий ступінь та вчене звання.
19. Дослідний етап наукового дослідження: методичне та методологічне забезпечення.
20. Підготовка та атестація наукових та науково-педагогічних кадрів.
21. Система органів державної влади, які реалізують політику у сфері наукової та науково-технічної діяльності.
22. Характеристика змістовно-теоретичного (організаційного) етапу наукового дослідження.
23. Характеристика видів і форм наукової інформації. Сутність інформаційного пошуку.
24. Наукова школа: функції та основні ознаки.
25. Форми наукових публікацій, їх загальна характеристика.
26. Загальна характеристика стадій науково-дослідного процесу.
27. Вимоги та внутрішня логіка наукового реферату.
28. Загальна характеристика розвідувального, описового та аналітичного дослідження.
29. Методологія наукового пізнання: значення, мета та функції.
30. Методологія наукового пізнання: сутність та структура.
31. Методологія наукового пізнання: мета та принципи. Пошук методологічних основ наукового дослідження.
32. Принципи і функції фундаментальної (філософської) методології.
33. Науковий документ, вимоги до нього.
34. Публікація, збірник наукових праць, книжка, брошура, розробка, рукопис депонований: функції та загальна характеристика.
35. Характерні особливості наукової мови. Функціонально-лексичні та логічні засоби зв'язку наукового стилю.

36. Поняття «науковий документ» як одиниця інформаційних ресурсів.
37. Логічні методи, закони та правила пізнання: можливості їх використання у правознавстві.
38. Техніко-орфографічне оформлення та уніфікація елементів наукового документу.
39. Використання психологічних методів для вивчення правової свідомості.
40. Специфіка дослідження права методами економічної та політичної науки.
41. Метод статистики у правових дослідженнях.
42. Характеристика методів експертної оцінки та правового регулювання.
43. Вимоги та внутрішня логіка наукових тез.
44. Вимоги та внутрішня логіка наукової статті.
45. Відмінні особливості підручника та навчального посібника; монографії та дисертації; словника та енциклопедії.
46. Порівняльна характеристика наукових есе, рецензії та анотації.
47. Розкрийте співвідношення загальнонаукової та спеціально-юридичної методології. Чи може спеціально-юридична методологія існувати як самостійна підсистема прийомів та засобів пізнання?
48. Характеристика загальнологічних методів наукових досліджень.
49. Сутність розвідувального, описового та аналітичного дослідження.
50. Функціонально-лексичні та логічні засоби зв'язку наукового тексту.
51. Шляхи апробації результатів дослідження та впровадження у практику.
52. Аргументація, верифікація та фальсифікація результатів наукового дослідження.
53. Анкетування як метод наукових досліджень.
54. Структура, зміст та форми науково-дослідної діяльності студентів (курсантів) закладів вищої освіти.
55. Міжнародне співробітництво вчених. Фонди сприяння розвитку науки і техніки, наукові гранти, міжнародні науково-дослідницькі програми, стажування за кордоном.
56. Наукова стаття: види, архітектоніка, вимоги до оформлення.
57. Методи соціології: можливості використання у дослідженнях права.
58. Експертні оцінки як метод наукових досліджень.
59. Види візуалізації даних дослідження. Типи шкал.
60. Контент-аналіз як метод наукових досліджень.

13. Рекомендована література

Нормативно-правові акти:

1. «Про вищу освіту»: Закон України № 1556-VII від 01.07. 2014 р.
2. «Про наукову і науково-технічну діяльність»: Закон України № 848 – VIII від 26.11.2015 р. // Відомості Верховної Ради України. – 2016. – № 3.

3. «Про наукову і науково-технічну експертизу»: Закон України від 10.02.1995 (редакція від 05.12.2012) // Відомості Верховної Ради України. – 1995. – № 9, ст. 56.

4. «Про авторське право і суміжні права»: Закон України № 3792 – XII від 23.12.1993 р. (редакція від 26.04.2017) // Відомості Верховної Ради України. – 1994. – №13 – ст. 64.

5. Закон України «Про інформацію» від 30.11.2010 р. (редакція 25.06.2016) // Відомості Верховної Ради України. – 1992 – № 48, ст.650.

6. Закон України «Про науково-технічну інформацію» від 25.06.1993 р. №3323-XII (редакція від 19.04.2014) // Відомості Верховної Ради України. – 1993. – №33 – ст. 345.

7. Указ Президента України від 21.02.2001 «Про Положення про премію Президента України для молодих вчених» (редакція від 07.06.2016).

8. Постанова Кабінету Міністрів України від 25 квітня 2018 р. № 308

Порядок затвердження рішень про присвоєння вчених звань (із змінами).

9. Постанова Кабінету Міністрів України від 23.03.2016 р. № 261 «Про затвердження Порядку підготовки здобувачів вищої освіти ступеня доктора філософії та доктора наук у вищих навчальних закладах (наукових установах)».

10. Постанова Кабінету Міністрів України від 16 жовтня 2014 р. № 630 «Порядок затвердження рішень про присвоєння вчених звань»

11. Постанова Кабінету Міністрів України від 19 серпня 2015 р. № 656 «Порядок присудження наукових ступенів» (редакція від 25.04.2018).

12. Постанова Кабінету Міністрів України від 10.10.2013 р. № 1410 «Положення про атестаційну колегію Міністерства освіти і науки».

13. Постанова Кабінету Міністрів України від 19 січня 1998 р. № 45 «Про затвердження умов, тривалості, порядку надання та оплати творчих відпусток».

14. Наказ МОН Про затвердження Положення про спеціалізовану вчену раду від 14.09.2011 р. № 1059 (редакція 20.04.2012).

15. Наказ МОН № 422 від 01.06.2006 р. «Щодо Положення про організацію наукової, науково-технічної діяльності у вищих навчальних закладах III та IV рівнів акредитації»

16. Наказ МВС України 28.11.2017 № 963 «Про затвердження Порядку підготовки здобувачів вищої освіти ступеня доктора філософії та доктора наук у науково-дослідних установах, що належать до сфери управління Міністерства внутрішніх справ України, та вищих навчальних закладах із специфічними умовами навчання, які здійснюють підготовку кадрів для Міністерства внутрішніх справ України і Національної поліції України», Зареєстровано в Міністерстві юстиції України 19 грудня 2017 р. за № 1534/31402.

17. Наказ МОН України від 09.02.2006 № 90 «Про затвердження Положення про малу академію наук учнівської молоді».

Основна література:

18. Берко Ю.А. та ін. Організація наукового дослідження, написання та захист магістерських дисертацій: [Навчальний посібник]. – Львів: «Новий світ – 2000», 2010. – 282 с.

19. Бірта Г.О., Бургу Ю.Г. Методологія і організація наукових досліджень [текст] : Навчальний посібник / Г.О. Бірта, Ю.Г. Бургу. – К.: «Центр учбової літератури», 2014. – 142 с.

20. Головій В.М., Кузькін Є.Ю., Піддубна Л.В. Основи наукової діяльності: методологія, організація, оформлення результатів : [Навчальний посібник]. – К.: «Хай-Тек Пресс», 2010. – 344 с.

21. Грабченко А.І., Федорович В.О., Гаращенко Я.М. Методи наукових досліджень: Навч. посібник. – Х.: НТУ «ХПІ», 2009. – 142 с.

22. Інноваційні наукові дослідження: теорія, методологія, практика: Матеріали Міжнародної науково-практичної конференції (м. Київ, 23–24 лютого 2018 р.) / ГО «Інститут інноваційної освіти»; Науково-навчальний центр прикладної інформатики НАН України. – Київ : ГО «Інститут інноваційної освіти», 2018. – 232 с.

23. Економічні дослідження (методологія, інструментарій, організація, апробація) : навч. посіб. ; за ред. А.А. Мазаракі. – К. : Київ нац. торг.-екон. ун-т., 2010. – 280 с.

24. Методологія наукових досліджень : навч. посіб. / В. І. Зацерковний, І. В. Тішаєв, В. К. Демидов. – Ніжин : НДУ ім. М. Гоголя, 2017. – 236 с.

25. Методологія та організація наукових досліджень : навч. посіб. / І. С. Добронравова, О. В. Руденко, Л. І. Сидоренко та ін. ; за ред. І. С. Добронравової (ч. 1), О. В. Руденко (ч. 2). – К. : ВПЦ "Київський університет", 2018. – 607 с.

26. Методологія наукових досліджень: навч. посіб. / А.В. Ладанюк, Л.О. Власенко, В.Л. Кишенько. – Видавництво Ліра-К, 2018. – 352 с.

27. Канке В.А. Методологія наукового познання: учебник – Издательство: Омега-Л, 2017.

28. Керимов Д.А., Методологія права. Предмет. Функции. Проблемы философии права. – Москва: Аванта, 2000.

29. Кельман М., Загальнонаукова методологія і методологія права. – Антропологія права: філософський та юридичний виміри (стан, проблеми, перспективи): Статті учасників Третього всеукраїнського «круглого столу» (м. Львів, 23-24 листопада 2007 р.), Львів, СПОЛОМ, 2008.

30. Кислий В.М. Організація наукової діяльності: Навчальний посібник / В.М. Кислий. – Суми: Університетська книга, 2011. – 224 с.

31. Конверський А.Є. Основи методології та організації наукових досліджень: Навч. посіб. для студ., курсантів, аспірантів та ад'юнктів / за ред. А.Є. Конверського. – К.: Центр учбової літератури, 2010. – 352 с.

32. Корягін М.В., Чік М.Ю. Основи наукових досліджень: навч. посіб. / М.В. Корягін, М.Ю. Чік. – видання 2-е – К.: Алерта, 2017. – 622 с.
33. Краснобокий Ю.М. Словник-довідник науковця-початківця. – К.: Науковий світ, 2000. – 83 с.
34. Крушельницька О.В. Методологія та організація наукової діяльності: Навчальний посібник. – К.: Кондор, 2009. – 206 с.
35. Оспіщев В.І., Кривошей В.В. Технологія наукових досліджень в економіці: навч. посіб. / В.І. Оспіщев, В.В. Кривошей. – К.: Знання, 2013. – 255 с.
36. Палеха Ю., Леміш Н. Основи науково-дослідної роботи: навч. посіб. / Ю.І. Палеха, Н.О. Леміш. – К.: Видавництво Ліра-К, 2013. – 336 с.
37. Патеї-Братасюк М.Г. Методологія сучасного правознавства: міждисциплінарного теоретико-методологічного колоквиуму «Методологічні проблеми вітчизняного правознавства». – К.: 2010. – 96 с.
38. Прибутько П.С., ін.. Основи методології наукових досліджень – МВС України, НАВС. – К., 2015.
39. Шейко В.М., Кушнарєнко Н.М. Організація та методика науково-дослідницької діяльності: Підручник. – 7-є видання, перероблене і доповнене. – К.: Знання, 2010. – 295 с.
40. Яркова Е.Н. История и методология юридической науки: учебное пособие. Тюмень: Издательство Тюменского государственного университета, 2012. – 354 с.

Додаткова література:

41. Білуха М.Т. Основи наукових досліджень: Підручник для студентів економ, спец, вузів. 3-є видання, перероблене і доповнене. – К.: Вища школа, 2001. – 271 с.
42. Бойко А. Методологія пізнання економічної злочинності / А. Бойко // Вісник Львівськ. нац. ун-ту імені І. Франка. Серія юридична. – 2008. – Вип. 47.
43. Дубов Г.О. Методологія права: поняття, предмет та місце в системі наукового знання (за працею Р. Лукича «Методологія права») / Г.О. Дубов // Держава і право. – 2011. – №. 50.
44. Паниотто В.И., Максименко В.С. Количественные методы в социологических исследованиях / В.И.Паниотто, В.С.Максименко. – К.: Либідь, 2003. – 272 с.
45. Панов М.І. Методологічні засади дослідження проблем Особливої частини кримінального права / М.І. Панов, Н.О. Гуторова // Проблеми законності. – 2009. – № 100 [Електронний ресурс]. – Режим доступу: http://www.nbuv.gov.ua/portal/soc_gum/pz/2009_100/index.htm
46. Петрова Л. В. Фундаментальні проблеми методології права (філософсько-правовий дискурс) : [Наукова монографія]. – Х: Національна юридична академія України імені Ярослава Мудрого, 1998.
47. Полудьонна Н.С. Науково-дослідницька діяльність курсантів (студентів, слухачів) у вищому юридичному навчальному закладі: минуле і сьогодення // Історико-

педагогічні студії: Науковий часопис / гол. ред. Н.М. Дем'яненко. – К.: Вид-во НПУ імені М.П. Драгоманова, 2013. – Вип. 6-7. – 265 с.

48. Философский энциклопедический словарь / Сост. Е.Ф.Губский, Г.В.Кораблева, В.А.Лутченко. – М.: ИНФРА – М, 1999. – 576 с.

49. Методологія порівняльного правознавства // Порівняльне правознавство у системі юридичних наук: проблеми методології: Монографія / За ред. Ю. С. Шемчушенка. – К.: Інститут держави і права ім. В. М. Корецького НАН України, 2006. – Вип. 3. – С. 7-36.

50. Методика та організація наукових досліджень : Навч. посіб. / С. Е. Важинський, Т. І. Щербак. – Суми: СумДПУ імені А. С. Макаренка, 2016. – 260 с.

51. Методологія та організація наукових досліджень: посібник / О.І. Гуторов / Харк. нац. аграр. ун-т. – Х.: ХНАУ, 2017. – 57 с.

52. Кунєв Ю. Методологія дослідження державно-правових явищ як актуальна проблема / Ю. Кунєв // Право України. – 2009. – № 11. – С. 118–123.

11. Інформаційні ресурси

Освітній портал MyReferatik
http://myreferatik.in.ua/load/referat_2_kurs/filosofija/m

Освітній портал MyReferatik
http://myreferatik.in.ua/load/referat_2_kurs/filosofija/m

Законодавча база Верховної Ради України – <http://www.zakon.rada.gov.ua/>

Міністерство освіти і науки України – <http://www.mon.gov.ua/>

Національна бібліотека України імені В.І. Вернадського – [http://www/nbuv.gov.ua/](http://www.nbuv.gov.ua/)

Освітній портал – <http://www.osvita.org.ua/>

Веб-сайт Академічна книгарня@онлайн – <http://www.akbooks.com.ua/>

Український лінгвістичний портал «Словники України» – [Lscorp.ulif.org.ua](http://lscorp.ulif.org.ua)

Веб-сайт Книжкової палати України імені Івана Федорова (Київ) – <http://www.ukrbook.net/>

Веб-сайт Бібліотеки в мережі Internet <http://library.zntu.edu.ua/res-librel.html>

Колекція посилань на кращі електронні бібліотеки <http://lyapota.boom.ru/lib.htm>

Інформаційно-довідковий портал „Library.ru” <http://book.uraic.ru/ssylki/biblioteki>

Веб-сайт Бібліотеки Конгресу США <http://www.loc.gov/>

Веб-сайт Національної бібліотеки Франції www.bnf.fr/ – Bibliothèque Nationale или BNF

Веб-сайт Британської бібліотеки – www.bl.uk/

Система дистанційної навчання «MOODLE» ВТЕІ КНТЕУ – <http://sun.vtei.com.ua>

2. Методологія науки [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://www.inter-pedagogika.ru>.
3. Методологія науки – Fajr [Електронний ресурс]. – Режим доступу : sites.google.com/site/fajrru/Home/scientific.
4. Національна бібліотека України ім. В. І. Вернадського [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://www.nbuv.gov.ua>.
5. Національна парламентська бібліотека України [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://www.nplu.kiev.ua>.
6. Сообщество профессионалов hr-portal [Электронный ресурс]. – Режим доступа : <http://www.hr-portal.ru>.
7. Харківська державна наукова бібліотека ім. Короленка [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://korolenko.kharkov.com>.
8. Шмелев А. Г. Традиционная психометрика и экспериментальная психосемантика: объектная и субъектная парадигмы [Електронний ресурс] / А. Г. Шмелев. – Режим доступу: <http://www.portalus.ru>.
9. Основи методології та організації наукових досліджень: Навч. Посібник для студентів [Електронний ресурс] / За ред. А.Є.Конверського. – Режим доступу: http://www.ebooktime.net/book_254.html.
10. Новиков А.М. Методологія [Електронний ресурс] / А.М. Новиков, Д.А. Новиков. – Режим доступу: <http://www.mtas.ru/uploads/methodology.htm>.
11. Цехмістрова Г.С. Основи наукових досліджень [Електронний ресурс] / Г.С.Цехмістрова. – Режим доступу: <http://books.br.com.ua/themes/132/355>.
12. Бурчин М. Н. Введение в современную точную методологию науки: структуры систем знаний [Електронний ресурс] / М. Н. Бурчин, В. И. Кузнецов. – Режим доступу: http://www.litportal.kiev.ua/2007/01/14/baskakov_aja_tulenkov_nv_metodologija_nauchnogo_issledovaniya.html.
13. Марцин В.С. Основи наукових досліджень: Навчальний посібник [Електронний ресурс] / Марцин В.С., Міценко Н.Г., Даниленко О.А. – Режим доступу: <http://www.info-library.com.ua/books-book-162.html>.
14. Мальська М. П. Організація наукових досліджень : навчальний посібник / М. П. Мальська, І. Г. Пандяк. – К.: «Центр учбової літератури», 2017. – 136 с.
Баскаков А.Я., Туленков Н.В. Методологія наукового дослідження [Електронний ресурс] / Баскаков А.Я., Туленков Н.В. – Режим доступу: <http://www.pta-ipm.narod.ru/>
15. Панов М.І. Методологічні засади дослідження проблем Особливої частини кримінального права / М.І. Панов, Н.О. Гуторова // Проблеми законності. – 2009. – № 100 [Електронний ресурс]. – Режим доступу: http://www.nbuv.gov.ua/portal/soc_gum/pz/2009_100/index.htm

НЕ РЕКОМЕНДОВАНА ЛІТЕРАТУРА – Колесников О.В. Основи наукових досліджень. 2-е вид. випр. та доп.: навч. посіб. – К.: Центр учбової літератури, 2011. – 144 с.